

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk: 19inf00027

Datum advies: 6 februari 2019	Onderwerp: Verkenning spoorlijn Tiel-Arnhem
Kennis nemen van: Verkenning spoorlijn Tiel-Arnhem	
Status advies: openbaar	Argument: (indien niet openbaar)
Portefeuillehouder: J.A.M. van Baal	Datum b&w-vergadering: 12 februari 2019
Bijlagen: Brief van de provincie met aankondiging verkenning spoorlijn Tiel-Arnhem met corsanummer 19bij01617	

Kennis nemen van:
Verkenning spoorlijn Tiel-Arnhem

Inleiding

Gemeente Overbetuwe wil graag een verkenning laten uitvoeren over de toekomstbestendigheid en levensvatbaarheid van de spoorlijn (Geldermalsen-Tiel-Arnhem) en heeft daarvoor een onderzoeksbureau in de arm genomen om te komen tot een degelijke vergelijking over effectiviteit en efficiëntie van deze spoorlijn in relatie tot het alternatief benutten van deze infrastructuur met een vrijliggende dubbele busbaan gecombineerd met een snelfietsroute Tiel-Elst. Ook de komst van de nieuwe Rijnbrug bij Rhenen biedt mogelijkheden voor een HOV-aansluiting Elst-Kesteren-Veenendaal.

Ook de provincie is daarnaast voornemens een verkenning uit te voeren (landelijk toekomstbeeld OV 2040) naar o.a. de spoorlijn Tiel-Arnhem, onder de naam Verkenning spoor 2.0. Voorafgaand hebben we onze inbreng kunnen leveren bij het opstellen van het plan van aanpak van deze verkenning.

In dit gesprek met de provincie hebben we aangegeven dat wij graag inzicht wilden hebben in de effecten van het ombouwen van de huidige spoorlijn naar een hoogwaardige busverbinding (met vrijliggende snelfietsroute).

Deze hoogwaardige duurzame busverbinding zou een positieve invloed kunnen hebben op de leefbaarheid, bereikbaarheid en veiligheid voor onze inwoners. Ook de bestaande maatschappelijke en economische tweedeling van onze Betuwe zou hiermee positief worden beïnvloed.

De provincie heeft in nader overleg met de wethouder van Baal geconstateerd de waardevolle inzichten van Overbetuwe prima gebruikt kunnen worden voor het aanscherpen van het plan van aanpak voor deze verkenning en zij neemt dit scenario (brf d.d. 31 jan 2019, zaaknr 000491) nu mee in haar plan van aanpak.

Dit was voor ons de reden om niet zelf een verkenning op te starten. In deze memo geven we een toelichting op de aangekondigde verkenning van de provincie.

Samenvatting

Huidige situatie spoor

In de huidige situatie is er op deze spoorverbinding in de spitsperiode sprake van een halfuursdienst (uitgevoerd door Arriva). De bediening in de daluren (traject Tiel-Elst) is recentelijk uitgebreid. Daarnaast rijdt de NS op beide "noord-zuidcorridors" Utrecht-Den Bosch en Arnhem-Nijmegen frequent met intercity's en sprinters. De reiziger heeft richting Nijmegen, Den Bosch en Utrecht te maken met (dubbele) overstap en een aansluiting (richting Utrecht) die sinds kort verslechterd is.

Het beeld ontstaat dat het qua spoorverbinding redelijk gesteld is, maar dat door tal van omstandigheden het gebruik niet optimaal is. De verwachting is dat deze verbinding een grotere rol kan hebben in het faciliteren van de reiziger die voor werk, school of recreatie naar de stedelijke centra in de omgeving reist.

Reden voor verkenning spoor 2.0 Rivierenland

Er zijn een aantal redenen om dit jaar deze een verkenning op te pakken:

- Huidige verslechterde overstap bij Tiel
Reizigers moeten langer dan een kwartier wachten in Tiel als ze bijvoorbeeld vanuit Zetten naar Utrecht willen reizen.
- Aanbesteding van nieuwe concessies
Het openbaar vervoer in regio Rivierenland en Arnhem Nijmegen is nu ondergebracht in aparte concessies. Straks worden deze concessies samengevoegd tot een nieuwe concessie Rijn-Waal. Heel zuidelijk Gelderland vormt dan één concessiegebied.
- Toekomstbeeld OV 2040
Samen met het Rijk, ProRail en vervoerders wordt gesproken over de invulling van het toekomstige OV-netwerk van Nederland. Eén van de regionale uitwerkingen gaan over het spoor en HOV-bus. Daar worden voorstellen voorbereid (eind 2019 gereed) die ertoe kunnen leiden dat er meer capaciteit op het spoor ontstaat en dat investeringen worden gedaan op de plaatsen waar dat het meest effectief is.
- Regionale bereikbaarheidsaanpakken
Zowel de regio Rivierenland en Arnhem Nijmegen hebben een regionale bereikbaarheidsaanpak opgesteld. Hierin wordt voor het spoor een belangrijke rol weggelegd, en ambities uitgesproken, en het is daarbij goed om aan te geven welke maatregelen in de toekomst haalbaar zijn en/of door andere partijen gesteund worden en welke maatregelen qua uitvoering problematisch zijn.
- Landelijk Programma Hoogfrequent Spoor (PHS)
Door ontwikkelingen betreffende PHS (om de 10 minuten een trein) rijden er al meer treinen op de verbinding Amsterdam-Eindhoven en dit gaat ook gebeuren op de verbinding Schiphol-Utrecht-Arnhem-Nijmegen.

Doel van de verkenning

Doel van de verkenning is om gezamenlijk met alle stakeholders te komen tot een visie die ertoe leidt dat:

- Bereikbaarheid per openbaar vervoer vanuit Rivierenland naar de 4 grotere stedelijke centra (Utrecht, Den Bosch, Arnhem en Nijmegen) verbetert.

- Een betere interne bereikbaarheid wordt bereikt, via het spoor of in de toekomst mogelijk een andere vorm van mobiliteit (met meer en beter ingerichte opstap/overstaplocaties). Ook de mogelijkheden voor fietsgebruik nabij het spoortracé worden daarbij bekeken.
- Het OV en spoorgebruik van en naar Rivierenland wordt vergroot wat een positief effect heeft op duurzaamheidsopgaven en ook op de afwikkeling van het verkeer via het (hoofd)wegennet.

Scenario's

De opgave zal worden uitgewerkt door een aantal scenario's te laten onderzoeken. De volgende scenario's zullen worden onderzocht:

Korte termijn:

- Nul plus scenario: deze gaat uit van behoud van de huidige treinverbinding Tiel-Arnhem samen met de ontwikkelingen van PHS. Daarnaast wordt gekeken naar optimalisaties bij het overstappen.
- Terugval scenario Tiel-Elst: Er wordt gekeken naar de treinverbinding tussen Tiel-Elst met daarbij optimalisaties bij het overstappen.

Lange termijn:

- Betuwe corridor (Geldermalsen-Elst) via spoor (diesel dan wel elektrisch): Er wordt gekeken naar de gehele verbinding tussen Geldermalsen en Elst. Effecten worden in beeld gebracht van het mogelijk elektrificeren van de verbinding en het behoud van de huidige dieseltreinen.
- Betuwe corridor (Geldermalsen-Elst) via HOV bus of andere modaliteit: Ook hier wordt naar de verbinding tussen Geldermalsen en Elst gekeken. Er wordt uitgegaan van het ombouwen van de spoorlijn naar een HOV verbinding.

Proces

De verkenning zal op korte termijn worden opgepakt door de provincie. Naast de gemeente Overbetuwe en de andere betrokken gemeenten zullen ook de vervoersbedrijven deelnemen. De provincie geeft aan dat de verkenning in 2019 gereed is. Wij zullen u vervolgens informeren over de resultaten van deze verkenning.

Consequenties

Aan deze memo zijn geen consequenties verbonden.

Communicatie

Communicatie verloopt via de provincie.

Behandelend adviseur voor technische vragen: V. Dinnissen, tel.: 14 0481, email: v.dinnissen@overbetuwe.nl

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. M.F.H. Knaapen

drs. A.S.F. van Asseldonk